

pro rodiče a odborníky

Komunikační profil Matrix online - příručka

(www.communicationmatrix.org)

Charity Rowland, Ph.D.

Oregon Health & Science University

© 2011, Charity Rowland

Obsah

ZÁKLADNÍ ÚDAJE	3
Co je Komunikační Matrix?	3
Proč verze online?	3
Cílová skupina.....	4
Kdo používá tuto službu?	4
Jak dlouho to bude trvat?	4
Váš přínos	5
Ochrana soukromí	5
Ohlasy: Co říkají uživatelé	5
Co dál?	6
PLÁN a ORGANIZACE	7
Sedm komunikačních úrovní	7
Čtyři důvody komunikace	9
Devět kategorií komunikačního chování.....	9
Výsledky.....	11
Profil	11
Seznam komunikačních dovedností.....	11
JAK ZAČÍT	12
ZADÁVÁNÍ ÚDAJŮ	15
OBEČNÁ NAVIGACE	19
PŘEHLED VAŠICH VÝSLEDKŮ.....	21
Profil: Standardní přehled	21
Profil: Přehled zvládnutého.....	23
Seznam komunikačních dovedností.....	26
POUŽITÍ VÝSLEDKŮ	27
KONTAKTNÍ INFORMACE.....	28

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Co je Komunikační profil Matrix?

Komunikační profil Matrix je hodnotící nástroj určený k přesnému stanovení, jakým způsobem jedinec komunikuje, a k poskytnutí rámce pro určení logických komunikačních cílů. Matrix byl poprvé zveřejněn v r. 1990 a byl revidován v letech 1996 a 2004 dr. Charity Rowlandovou z Oregon Health & Science University. Byl určen především pro logopedy a pedagogy k zaznamenávání významných komunikačních dovedností dětí s těžkým či kombinovaným postižením, včetně dětí s postižením smyslovým, motorickým a mentálním. Originální verzi pro odborníky lze stále zakoupit v tištěné podobě na adrese www.designtolearn.com. Tato verze je ve stručném formátu, jenž je určen k tomu, aby jej vyplnily osoby, které jsou obeznámeny s hodnocením.

V r. 2004 byla vyvinuta nová verze především pro rodiče. Tato novější verze je navržena tak, aby byla více „přátelská k uživatelům“. Je ji možno zakoupit (v anglickém a španělském jazyce) na adrese www.designtolearn.com.

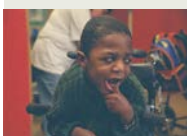
Proč verze online?

www.communicationmatrix.org je založena na verzi Matrixu pro rodiče. Byla vytvořena z několika důvodů:

- Je snadné ji používat. Vede vás krok za krokem procesem zadávání informací, takže nemusíte listovat stránkami, které nejsou důležité pro vaše dítě, studenta či klienta.
- Poskytuje jasné výsledky: jednostránkový profil, úplný seznam komunikačních dovedností a pohyblivý přehled pokroků. Můžete snadno sdílet výsledky s dalšími lidmi.
- Je zdarma! Jedná se o bezplatnou službu, která je k dispozici každému.

Cílová skupina:

Komunikační profil Matrix je vhodný pro jedince jakéhokoli stáří, kteří se nachází v raných stádiích komunikace. U typicky se vyvíjejících dětí by proběhla škála komunikačních dovedností, již Matrix pokrývá, mezi 0 a 24 měsíci života. Matrix je uzpůsoben pro jakýkoli typ komunikačního chování, včetně „augmentativních a alternativních“ forem komunikace (AAK) a pre-symbolické komunikace (jako jsou gesta, výraz obličeje, pohled očí a pohyby těla). Je vhodný pro jedince, kteří mají jakýkoli typ či stupeň postižení, včetně těžkých a kombinovaných postižení, mentálního postižení a postižení smyslového či tělesného. Komunikační profil Matrix NENÍ určen pro jedince, kteří už používají nějakou formu jazyka smysluplně a plynule.

V Matrixu je hodnocená osoba označována jako „vaše dítě“. Uvědomte si, prosím, že Matrix je ve stejné míře aplikovatelný na dospělé, kteří jsou v raných stádiích komunikace.

Kdo používá tuto službu?

Komunikační profil Matrix online používají lidé z celého světa. V tomto dokumentu asi 38% uživatelů jsou logopedi, asi 26% pedagogové a asi 13% jsou členové rodiny. Jedním z našich cílů je podpořit odborníky a rodiče, aby vyplnili Matrix na stejné dítě, aby mohli porovnat a diskutovat o podobnostech a rozdílech, které vidí doma a ve škole.

Jak ý časový úsek budeme pro test potřebovat?

Vyplnění Komunikačního profilu Matrix poprvé vám zabere asi deset minut až hodinu podle toho, kolik prostředků komunikačního chování jedinec používá. Pokud nebudete mít dostatek času, můžete si uložit částečně vyplněný Matrix a pokračovat s vyplňováním později.

Váš přínos:

Vyplníte-li Komunikační profil Matrix online, informace, které poskytnete, budou uloženy. Tyto informace budou cennými údaji o komunikačních dovednostech používaných jedinci s různým postižením. Informace mohou být shrnuty ve vědeckých zprávách, odborných prezentacích, článcích v odborných časopisech a v kapitolách odborných knih.

Ochrana soukromí:

Informace, které poskytnete, jsou zcela bezpečné a nemohou být identifikovány. Když použijete tuto bezplatnou službu, budete požádáni, abyste zadali velmi základní informace o hodnoceném jedinci (pohlaví, věk, etnický původ, země pobytu, postižení a speciální poruchy) a váš vztah k této osobě. NEPOŽADUJEME však žádné identifikovatelné informace a nemáme žádnou možnost identifikovat toho, kdo tuto službu používá. Vaše e-mailová adresa je krátce ponechána v naší databázi, a to jen tak dlouho, aby vám mohl být zaslán e-mail s potvrzením vašeho přihlášení se a hesla. Vaše e-mailová adresa je pak zakódována. Zakódovaná verze je uložena pro účel přihlášení se a umožnění znovu získat ztracené heslo. Tato informace není nikdy spojována s žádnými jinými informacemi, které zadáte.

Ohlasy: Co říkají uživatelé.

„Komunikační profil Matrix má tak obrovský vliv na moji praxi v programu našeho centra! Vaše práce je prostě skvělá.“ (logoped)

„Velmi cenný nástroj, myslím, a skvělý pro všechny jedince s narušenou komunikační schopností.“ (logoped)

„Objevil jsem tento nástroj, když jsem byl zcela bezradný kvůli svému dítěti s kombinovaným postižením. Je to velmi snadné... a vidíte, jak je vaše dítě velmi úspěšné dokonce i v maličkých krůčcích. Děkuji vám.“ (rodič)

„Nemohl jsem najít dokonalý hodnotící nástroj pro úvod k tématu jak posuzovat komunikační chování – ale váš vypadá jako ideální!“ (profesor, badatel, logoped)

„Viděl jsem váš Komunikační profil Matrix – je to ten nejsrozumitelnější test, s jakým jsem se kdy setkal. Podrobný a s detailním vysvětlením.“ (speciální pedagog)

„Jsem velmi nadšený při používání Matrixu jako součásti hodnocení komunikačního chování a pro stanovení komunikační strategie pro klienty s PAS.“ (speciální pedagog)

Co dál?

Tato webová stránka je v současné době podporována granty Ministerstva školství Spojených států, které byly uděleny k financování aktualizace programu a jeho propagaci s cílem rozšířit počet jeho uživatelů.

Brzy přidáme čtyři nové jazykové verze spolu s balíčkem zpráv pro zákazníky. Hledáme také sponzory, kteří by pokryli náklady na udržování této bezplatné služby.

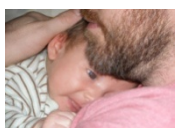
NÁPAdy,
které fungují

PLÁN a ORGANIZACE Komunikačního profilu Matrix:

Komunikační profil Matrix obsahuje tři hlavní hlediska komunikace: **chování**, které někdo používá ke komunikaci (např. ukazování), **sdělení**, která někdo vyjadřuje (např. „chci něco“) a **úroveň komunikace** (např. abstraktní symboly).

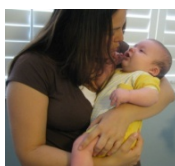
SEDM KOMUNIKAČNÍCH ÚROVNÍ:

Úroveň I – Pre-úmyslné chování (neúmyslné)

Chování, které nemá jedinec pod kontrolou, ale které odráží jeho obecný stav (např. pohodlí, nepohodlí, hlad, ospalost). Pečovatelé si interpretují stav jedince podle jeho chování - např. podle pohybů těla, výrazu tváře či zvuků. U typicky se vyvíjejících dětí toto stádium nastává mezi 0 a 3 měsíci věku.

Úroveň II – Úmyslné chování

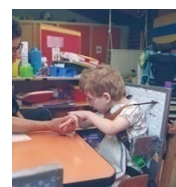

Chování je pod kontrolou jedince, ale *zatím není používáno k záměrné komunikaci*. Pečovatelé interpretují jedincovy potřeby a touhy podle jeho chování – např. podle pohybů těla, výrazu tváře, vokalizace nebo podle pohledu očí. U typicky se vyvíjejících dětí toto stádium nastává mezi 3 a 8 měsíci věku.

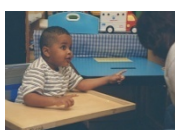
ZÁMĚRNÉ CHOVÁNÍ ZAČÍNÁ ZDE, NA ÚROVNI III

Úroveň III – Nekonvenční komunikace

Nekonvenční pre-symbolické chování *je používáno k záměrné komunikaci*. Komunikační chování je „pre-symbolické“, protože nezahrnuje žádný druh symbolu; je „nekonvenční“, protože ještě není společensky přijatelné, aby bylo používáno, než jedinec dospěje. Komunikační chování zahrnuje pohyby těla, vokalizaci, výraz obličeje a jednoduchá gesta (např. zatahání za ruku). U typicky se vyvíjejících dětí toto stádium nastává mezi 6 a 12 měsíci věku.

Úroveň IV – Konvenční (záměrná) komunikace

Konvenční pre-symbolické chování je používáno k záměrné komunikaci. Komunikační chování je „pre-symbolické“, protože nezahrnuje žádný druh symbolu; je „konvenční“, protože je již společensky přijatelné a je stále používáno jako součást vývoje řeči, jak jedinec dozrává. Význam některých gest může být typický pro kulturu, ve které jsou gesta používána. Komunikační chování zahrnuje ukazování, kývání či vrtění hlavou, mávání, objímání a pohled od osoby k požadovanému předmětu. Uvědomte si, že mnohá z těchto gest (a obzvláště ukazování) vyžadují dobré vizuální schopnosti a jedinci s těžkým zrakovým postižením jich nemusí být schopni. V tomto

stádiu mohou být také používány hlasové projevy. U optimálně se vyvíjejících dětí toto stádium nastává mezi 12 a 18 měsíci věku.

SYMBOLICKÁ KOMUNIKACE ZAČÍNÁ ZDE, NA ÚROVNI V

Úroveň V – Konkrétní symboly

Ke komunikaci jsou používány „konkrétní“ symboly, které se fyzicky podobají tomu, co představují. Konkrétní symboly vypadají, tvarově se podobají, pohybují se nebo znějí jako to, co představují. Konkrétní symboly zahrnují obrázky, předměty (např. tkanička představuje „botu“) , „ikonická“ gesta (např. poklepání na židli znamená „sedni si“) a zvuky (např. bzučení znamená „včelu“). **Většina jedinců přeskočí toto stádium a pokročí rovnou na úroveň VI.** Pro některé jedince mohou být konkrétní symboly jediným druhem symbolů, který jim dává smysl; pro jiné mohou sloužit jako můstek k používání abstraktních symbolů. Typicky se vyvíjející děti používají konkrétní symboly ve spojení s gesty a slovy, zpravidla mezi 12 a 24 měsíci věku, ale ne jako zvláštní stádium.

Úroveň VI – Abstraktní symboly

Ke komunikaci jsou používány abstraktní symboly, jako je řeč, manuální znaky, Braillovo písmo či tištěná slova. Tyto symboly jsou „abstraktní“, protože se fyzicky NEPODOBAJÍ tomu, co představují. Je používán jeden zobecňující symbol. U typicky se vyvíjejících dětí toto stádium nastává mezi 12 a 24 měsíci věku.

Úroveň VII – Řeč

Symboly (konkrétní či abstraktní) jsou používány ve dvou- či tříslavných kombinacích („chci džus“, „já jdu ven“), podle gramatických pravidel. Jedinec chápe, že význam kombinací symbolů se může lišit podle toho, jak jsou umístěny za sebou. U typicky se vyvíjejících dětí toto stádium začíná kolem 24 měsíců věku.

ČTYŘI DŮVODY KOMUNIKACE:

Matrix je rozčleněn na čtyři nejdůležitější důvody komunikace, které se vyskytují dole v Profilu. **ODMÍTNOUT** věci, které nechceme, **ZÍSKAT** věci, které chceme, zapojit se do **SPOLEČENSKÉ** (sociální) **INTERAKCE** a **POSKYTOVAT** či **POŽADOVAT INFORMACE**. Pod každou z těchto hlavních příčin jsou specifitější sdělení, která lidé vyjadřují: ta odpovídají otázkám, které musíte zodpovědět, když Matrix vyplňujete. Specifická sdělení jsou uspořádána podle úrovně v následující tabulce:

DEVĚT KATEGORIÍ KOMUNIKAČNÍHO CHOVÁNÍ:

Chování je rozděleno do devíti kategorií, z nichž některá probíhají na několika vývojových úrovních, zatímco jiné jsou jedinečné na dané úrovni, jak ukazuje následující tabulka:

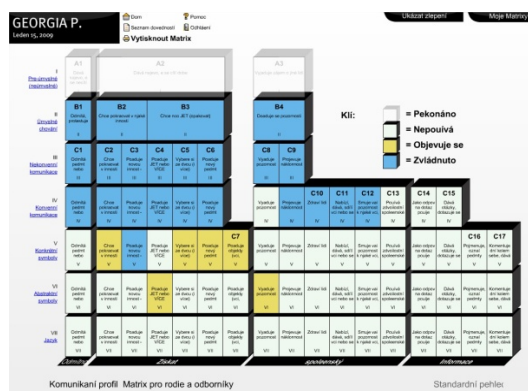
Úroveň	Kategorie chování				
I	Řeč těla	Rané hlasové projevy	Výrazy obličeje		
II	Řeč těla	Rané hlasové projevy	Výrazy obličeje	Zaměření pohledu	
III	Řeč těla	Rané hlasové projevy	Výrazy obličeje	Zaměření pohledu	Jednoduchá gesta
IV					Konvenční gesta a vokalizace
V					Konkrétní symboly
VI					Abstraktní symboly
VII					Řeč

Výsledky:

Informace, které poskytnete, jsou použity k vytvoření dvou důležitých dokumentů: jednostránkového Profilu a Seznamu komunikačních dovedností.

Profil:

Profil poskytuje jednostránkové vizuální shrnutí informací o komunikačních dovednostech jedince, kterého jste hodnotili. Profil obsahuje 80 okének, z nichž každé představuje určité sdělení na určité úrovni komunikačního chování. Každé okénko je vybarveno, aby se odlišily dovednosti, které jsou zvládnuty, které se objevují, které se nepoužívají a které jsou překonány.

Seznam komunikačních dovedností:

Seznam komunikačních dovedností jednoduše zahrnuje: **každé sdělení** (např. „chce pokračovat v činnosti“), **kategorie chování, které jedinec používá k vyjádření daného sdělení** (např. řeč těla nebo výraz obličeje), **specifické chování** užívané pod každou kategorií (např. pohyby nohou nebo úsměv) a **úroveň zvládnutí** (zvládnuté či objevující se). Tento seznam vám ukazuje přesně, které chování vaše dítě používá k vyjádření toho kterého sdělení.

6.3.2014 10:35:37		
Matrix dokončen 6.3.2014 10:35:37 pro dave-cz (58426)		
A1. Vyjadřuje nepohodu		
Level 1		
Dovednost	Chování	Zvládnuté
Pohyby těla	změny v držení těla (napjaté tělo, otočení, odvrácení se)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby končetin (kopání nohama, mávání rukama)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby hlavy (odvrácí hlavu)	Objevuje se
Rané zvuky	pláč, řiká, křičí	Objevuje se
Výrazy obličeje	obličej	Objevuje se
A2. Vyjadřuje pohodu		
Level 1		
Dovednost	Chování	Zvládnuté
Pohyby těla	změny v držení těla (napjaté tělo, uvolnění)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby končetin (kopání nohama, mávání rukama)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby hlavy (pokryje hlavou)	Objevuje se
Rané zvuky	brouk, klouká	Objevuje se
Výrazy obličeje	úsměv	Objevuje se

Jak začít:

Zaregistrovat se do této služby nebo se přihlásit jako vracející se uživatel, je snadné.

Registrace nového uživatele: Nový uživatel se může zaregistrovat do této bezplatné služby tak, že zadá svoji emailovou adresu a heslo.

Založte si svůj účet zdarma

Zadejte, prosím, svoji e-mailovou adresu a vyberte si heslo. Vámi zadaná e-mailová adresa bude sloužit jako vaše přihlášení. Poznámka o ochraně údajů: vaše e-mailová adresa je k dispozici na této webové stránce pouze po přechodnou dobu, ale nikdy není uložena na našem serveru. Z vaší e-mailové adresy vytvoříme shrnutí zprávy a použijeme ho spolu s vaším heslem k vašemu přihlášení. Není nikterak možné, abychom jakkoliv z vašeho účtu zjistili, kdo jste.

Email:

Heslo:

Potvrdit heslo:

☐ Přečetl jsem si a souhlasím [Podmínky užití](#)

Založte si svůj BEZPLATNÝ účet

Zadejte svoji e-mailovou adresu a vyberte si heslo. Vámi zadaná e-mailová adresa bude sloužit jako vaše přihlášení. Poznámka o ochraně údajů: vaše e-mailová adresa je k dispozici na této webové stránce pouze po přechodnou dobu, ale nikdy není uložena na našem serveru. Z vaší e-mailové adresy vytvoříme shrnutí zprávy a použijeme ho spolu s vaším heslem k vašemu přihlášení. Není nikterak možné, abychom jakkoliv z vašeho účtu zjistili, kdo jste.

E-mail:

Heslo:

Potvrdit heslo:

Přečetl jsem a souhlasím s [Podmínkami používání](#)

Zaregistrovat se

Vracející se uživatel: Vracející se uživatel se může přihlásit prostřednictvím své e-mailové adresy a hesla.

Přihlášení

Email nebo uživatelské
jméno:

(Uživatelé před rokem 2007 dostali svá
uživatelská jména, současní uživatelé
potřebují svoji emailovou adresu, je důležité
zadat hesla a emaily přesně (pozor na velká
a malá písmena).)

Heslo:

Log In

[Zapomněli jste své heslo?](#)
[Zaregistrujte se zde](#)

Login = Přihlásit se

E-mail nebo identifikace uživatele:

(Uživatelé před r.2007 obdrželi identifikaci uživatele, současní uživatelé potřebují pouze svou e-mailovou adresu)

Password = Heslo

Přihlásit se

[Zapomněli jste své heslo?](#)

[Zaregistrujte se zde](#)

Identifikace uživatele (pro uživatele starších verzí): Jedinci, kteří používali starší verzi této služby patrně mají "Identifikaci uživatele" a heslo. Pokud je tomu tak, můžete pokračovat v přihlašování pod svou starou identifikací uživatele místo své e-mailové adresy. Nebo poté, co se přihlásíte, můžete použít odkaz „Change email“ = „Změnit e-mail“ v horní části stránky a zadat svou e-mailovou adresu pro budoucí přihlašování.

Zapomněli jste své heslo? Jestliže zapomenete heslo, použijte tento odkaz a heslo vám bude zasláno e-mailem.

Přihlášení

Email nebo uživatelské
jméno:

(Uživatelé před rokem 2007 dostali svá
uživatelská jména, současní uživatelé
potřebují svoji emailovou adresu, je důležité
zadat hesla a emaily přesně (pozor na velká
a malá písmena).)

Heslo:

Log In

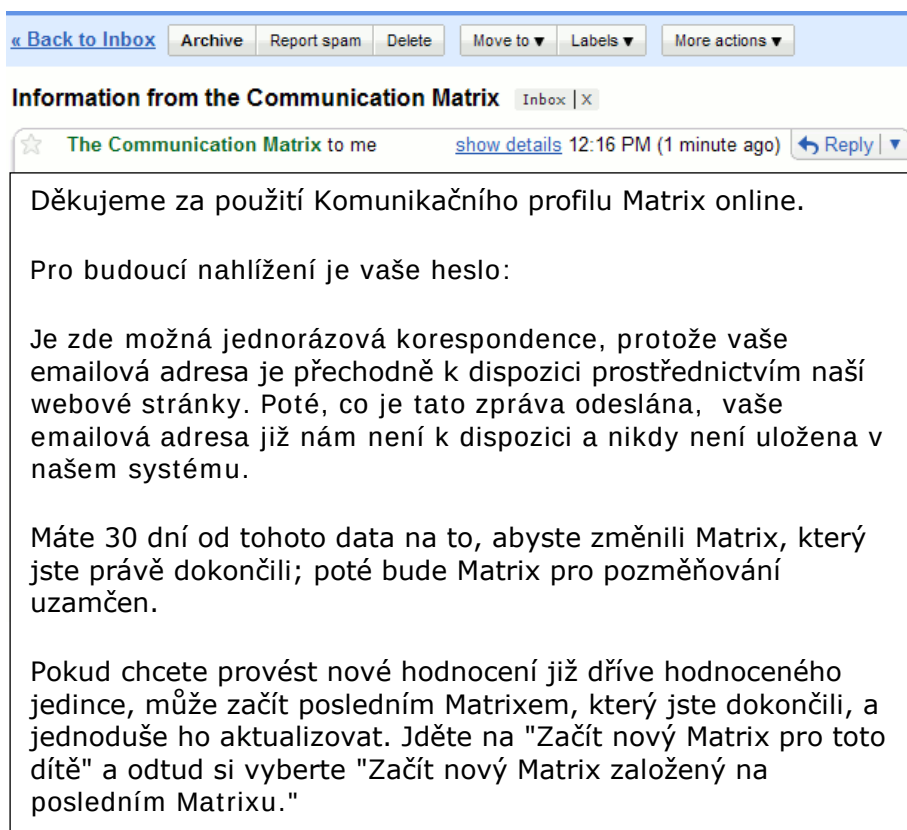
[Zapomněli jste své heslo?](#)
[Zaregistrujte se zde](#)

.....

Změna e-mailové adresy nebo hesla: Po přihlášení si můžete kdykoli změnit svoji e-mailovou adresu nebo heslo tak, že kliknete na odkazy v horní části stránky.

Přihlašovací potvrzovací e-mail: Kvůli ochraně vašeho soukromí je vaše e-mailová adresa ponechána v naší databázi jen krátce, jen tak dlouho, aby vám mohl být zaslán potvrzovací e-mail s vaším přihlášením a heslem.

ZADÁVÁNÍ DAT:

Data, která zadáte, zahrnují demografické informace (o novém dítěti) a informace o komunikačním chování dítěte.

Demografické informace: Po přihlášení zadáte základní informace o jedinci, kterého hodnotíte. Nejdříve zadáte osobní identifikátor, který vám pomůže sledovat vaše hodnocení. **Nepoužívejte zde, prosím, celá jména, protože nechceme, aby se v naší databázi objevovaly jakékoli identifikovatelné informace.**

Demografické informace

1. Osobní identifikátor

Pokud hodnotíte více než jednu osobu, můžete zde zadat identifikační znak

2. Jaký je váš vztah k osobě, kterou hodnotíte?

3. Zahrnuje primární diagnóza osoby, kterou hodnotíte, autismus?

Kde začít: Dále zodpovíte otázky 1-3, aby se mohlo určit, zda máte začít v oddíle A (Úroveň I), oddíle B (úroveň II) nebo oddíle 3 (úroveň III a vyšší). Jsou to:

Popis A

Dítě nemá ještě kontrolu nad svým chováním, ale reaguje na podněty. Jeho reakce ukazují, jak se cítí. Jediný způsob, jak poznám, že něco chce, je to, že dělá povyk nebo kňourá, když je nespokojené nebo se necítí dobře. Usmívá se, hlasově se projevuje nebo se uklidní, když je spokojené a cítí se dobře. Odpovídá tento popis vašemu dítěti?

Ano

Ne, mé dítě již překonalo toto stádium

Popis B

Dítě ovládá své chování, ale nepoužívá ho k tomu, aby se se mnou snažilo komunikovat. Nepřijde ke mně, aby dalo vědět, co chce, ale je to pro mě snadné zjistit, protože se snaží dělat věci samo. Ví, co chce, a jeho chování mi ukazuje, co chce. Když mu dojde jídlo, spíš se prostě pokouší vzít si jídlo další, než aby se snažilo přimět mě, abych mu další jídlo přinesla. V tomto stádiu je vaše dítě schopno dělat věci úmyslně, ale neuvědomuje si zatím, že svým chováním může vyjádřit sdělení, např. může plakat a válet se po zemi, aby získalo lahvičku, když chce ještě pít, ale zdá se, že nenaříká proto, abyste lahvičku přinesli. Odpovídá tento popis vašemu dítěti?

Ano

Ne, mé dítě již překonalo toto stádium.

Ne, toto stádium je nad schopnosti mého dítěte

Popis C

Dítě se jasně snaží vyjádřit své potřeby prostřednictvím gest, zvuků či hlasovými projevy. Ví, jak mě přimět, abych pro něj něco udělala. Používá ke komunikaci některé z následujících typů chování:

- Gesta, např. ukazování, vrtění hlavou, tahání za ruku nebo pohledy mezi mnou a tím, co chce
- Rané hlasové projevy, např. kňourání, aby dítě ukázalo, že něco chce, nebo křičí, když něco nechce
- Symbolické formy komunikace, jako je řeč, psaná slova, Braillovo písmo, obrázkové symboly, trojrozměrné symboly nebo znaková řeč.

V tomto stádiu vaše dítě ví, že když udělá určité věci, vy budete reagovat určitým způsobem, a používá své chování ke komunikaci velmi záměrně. Ať dítě používá ke komunikaci jakékoliv chování, je důležité, že toto chování používá záměrně, očividně se snaží vyjádřit něco specifického.

Odpovídá tento popis vašemu dítěti?

Ano

Ne, toto stádium je nad schopnosti mého dítěte

Odpovědi na otázky: Jakmile jste byli nasměrováni do oddílu A, B, nebo C, budete odpovídat na 3 – 24 otázky (podle toho, kde jste začali) o tom, jaká specifická sdělení jedinec vyjadřuje. U každé otázky je fotografie a videoklip jako příklad. Tyto příklady ukazují jeden z mnoha způsobů, jak dítě může vyjádřit každé sdělení.

Oddíl C

V tomto stádiu vaše dítě ví, že když udělá určité věci, vy budete reagovat určitým způsobem, a používá své chování k velmi záměrné komunikaci. Existuje mnoho způsobů, jak dítě může záměrně komunikovat. Některé zahrnují symboly (řeč, znaková řeč, obrázkové symboly, trojrozměrné symboly); jiné zahrnují specifická gesta či řeč těla; některé zahrnují rané hlasové projevy, které zatím nejsou řečí. Některé děti s těžkým mentálním postižením mohou ke komunikaci používat elektronické přístroje. Ať už dítě ke komunikaci používá jakékoli chování, podstatné zde je, že toto chování používá záměrně, očividně se snaží vám sdělit něco určitého. Pamatujte na to, že některé děti mohou používat symboly na komunikačním přístroji.

C.2 Chce pokračovat v činnosti

[podívejte se na obrázek] [podívejte se na video]

Naznačuje vaše dítě **záměrně**, že chce více aktivity, kterou jste právě přestali dělat? Např. dělání "kuk" nebo spuštění hračky, aby se pohybovala.

Ano Ne

Zadávání specifického chování: Když označíte, že jedinec DOKÁŽE vyjádřit konkrétní sdělení (zaškrtnutím „Ano“ pod otázkou), budete poté moci vyjádřit, jaké konkrétné chování jedinec používá k vyjádření tohoto sdělení.

C.3 požaduje novou činnost - změnu [\[Podívat se na obrázek\]](#) | [\[Přehrát video\]](#)

Naznačuje vaše dítě **záměrně**, že chce, abyste dělili novou činnost (jinou, než jakou jste se právě zabývali)?

☒ Ano ☐ Ne

Jakým způsobem vaše dítě vyjadřuje, že chce novou činnost, změnu?

Úroveň 3

Pohyby těla

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

pohyby celého těla (např. skáče nahoru, dolů)

pohyby paží/rukou (pohybuje pažemi jako v požadované nové akci)

pohyby nohou (pohybuje nohama jako v požadované nové akci)

Výrazy obličeje

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

úsměv

Vizuální

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

divá se na vás

Jednoduchá gesta

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

bere vás za ruku

Poznámky:

Úroveň 4

Konečné gesta a samohlásky

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

dává najevo, abyste se přiblížili

C.1 Odmítá předmět nebo činnost:

[podívejte se na obrázek](#)

Naznačuje vaše dítě **záměrně**, že nechce určitou věc nebo určitou činnost?

Ano Ne

Co dělá vaše dítě, když odmítá nějakou věc nebo aktivitu?

Úroveň 3

Řeč těla

Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	pohyby celého těla (otočí se, odvrátí se)
Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	pohyby hlavy (odvrátí hlavu či otočí hlavu na stranu)
Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	pohyby paží či rukou
Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	pohyby nohou (kope, dupe nohama)

Rané hlasové projevy

Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	křičí, fňuká
-----------	-------------	--------	--------------

Výrazy obličeje

Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	mračí se, šklebí se
-----------	-------------	--------	---------------------

Jednoduchá gesta

Nepoužívá	Objevuje se	Zvládá	odstrkává věc nebo osobu
-----------	-------------	--------	--------------------------

- **Zvládnuté** chování je používáno většinu času nezávisle, když nastane příležitost. Je používáno v řadě kontextů a k různým lidem.

Děti s těžkým tělesným postižením mohou používat komunikační přístroje, které využívají nějaký druh systému symbolů. Např. mohou používat elektronický přístroj s různými panely, které lze stisknout a které jsou označeny obrázkovými symboly nebo i tištěnými slovy. Když stisknou panel, aktivuje se nahraný hlas, který tlumočí sdělení, kterému obrázek nebo tištěné slovo odpovídá. V takových případech uznáte dítěti používání **typu symbolu** obsaženého v komunikačním přístroji (tj. obrázků tištěných slov, nebo jakéhokoli typu symbolu, který je používán k identifikaci sdělení, které má být vyjádřeno). Symboly, které mohou být používány prostřednictvím komunikačního přístroje jsou:

- Fotky nebo obrázky
- Předměty

- Psaná slova
- Slova v Braillově písmu
- Abstraktní trojrozměrné symboly
- Abstraktní dvourozměrné symboly
- Řeč
- Kombinace kterýchkoli z typů symbolů uvedených výše

Konkrétní symboly

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

odmítá fotku nebo obrázek nechtěného

☐ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

odmítá symbol předmětu reprezentující něco nechtěného

Dělá toto nekonzistentně

Poznámky

Abstraktní symboly

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

mluvené slovo ("ne", "konec")

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

znak ve znakové řeci ("ne", "dost")

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

písané slovo ("ne", "konec", "dost", "hotovo")

☒ Nepoužíváno ☐ Objevuje se ☐ Zvládnuto

Rané hlasové projevy

Nepoužívá Objevuje se Zvládá hlasový projev, kňourání, křik

Výraz obličeje

Nepoužívá Objevuje se Zvládá úsměv

Zaměření pohledu

Nepoužívá Objevuje se Zvládá dívá se na požadovanou věc

Poznámky: Pozorujeme toto pouze u jídla.

Oprava informací: Kdykoliv se můžete vrátit k předchozím otázkám a změnit své odpovědi.

Další otázka: Použijte tlačítko Next - Další a přejděte tak k další otázce.

Výraz obličeje

Nepoužívá Objevuje se Zvládá úsměv

Zaměření pohledu

Nepoužívá Objevuje se Zvládá dívá se na požadovanou věc

Poznámky: Pozorujeme toto pouze u jídla.

.....
 Předchozí **Další** Zrušit Uložit & Odejít

Další oddíl: Když dokončíte Oddíl A a B, dostane otázky proto, abyste rozhodli, zda postupovat k dalšímu oddílu nebo zda jste došli tak daleko, jak je to přiměřené jedinci, kterého hodnotíte.

Oddíl dokončen!

Používá dítě také nějaké další chování **jednoznačně za účelem** komunikace s vámi? Pokud ano, přejděte k oddílu C a uvidíte, zda můžete odpovědět Ano na některou z daných otázek.

Ano. Přejít k dalšímu oddílu.

Ne, jsem hotov. Vytvořte můj profil.

Uložení Matrixu: Můžete si Matrix kdykoli uložit, ať už jste jeho vyplňování dokončili nebo když se k němu hodláte vrátit později a pokračovat. Můžete také vyplňování kdykoli zrušit. Pokud jste dokončili všechny příslušné otázky, Matrix bude považován za kompletní a vy se budete moci podívat na výsledky. Pokud jste nedokončili všechny otázky, nebudete se moci podívat na výsledky. Můžete kdykoli pokračovat v nedokončeném Matrixu. **Dokončený Matrix může být pozměňován až po 30 dní po jeho dokončení.**

Výraz obličeje

Nepoužívá Objevuje se Zvládá úsměv

Zaměření pohledu

Nepoužívá Objevuje se Zvládá dívá se na požadovanou věc

Poznámky: Pozorujeme toto pouze u jídla.

.....
Předchozí Další Zrušit **Uložit & Odejít**
.....

OBECNÁ NAVIGACE:

Moje domovská stránka: Pokud jste již dříve použili tuto službu, dostanete se přímo na svoji Home page = domovskou stránku, když se přihlásíte. Zde uvidíte všechny Matrixy, které jste začali či dokončili. Vaše domovská stránka vám umožní přístup k pozměňování, pokračování, prohlížení a sdílení vašich Matrixů.

Vítejte v Komunikačním profilu Matrix

Na této stránce uvidíte informace o všech údajích Matrixu, které jste zadali. Identifikační čísla všech dětí, pro které jste zadali údaje, jsou v seznamu dole. Můžete kliknout na identifikační číslo, abyste se podívali, jaká data jste zadali pro toto dítě. Odtud můžete:

- Podívat se nebo vymazat dříve dokončený Matrix
- Pokračovat v nedokončeném Matrixu
- Aktualizovat komunikační dovednosti dítěte - začít s dříve dokončeným Matrixem.
- Začít vyplňování nového Matrixu pro dítě od začátku

Poznámka: Matrixy lze pozměňovat 30 dní od data dokončení.

Pomocná videa
[Komunikační profil Matrix](#) | [Vyplňování Komunikačního profilu Matrix](#) | [Porozumění vašim výsledkům](#)

Přidat nové dítě [Stáhnout otázky Matrixu](#)

#3635

Create Report | Výsledky emailu | Pozměnit | Vymazat

Identifikace Matrixu	Zadáno	Vyplněné	Akce
5008	4.12.2007	4.12.2007	Podívat se na Profil Seznam dovedností Vymazat

[Začít vyplňování nového Matrixu pro toto dítě](#)

Reports

No reports created yet. To get started click "Create Report" above.

#12016 - Alex B.

Create Report | Výsledky emailu | Pozměnit | Vymazat

Identifikace Matrixu	Zadáno	Vyplněné	Akce
14907	2.6.2010	2.6.2010	Pokračovat Vymazat

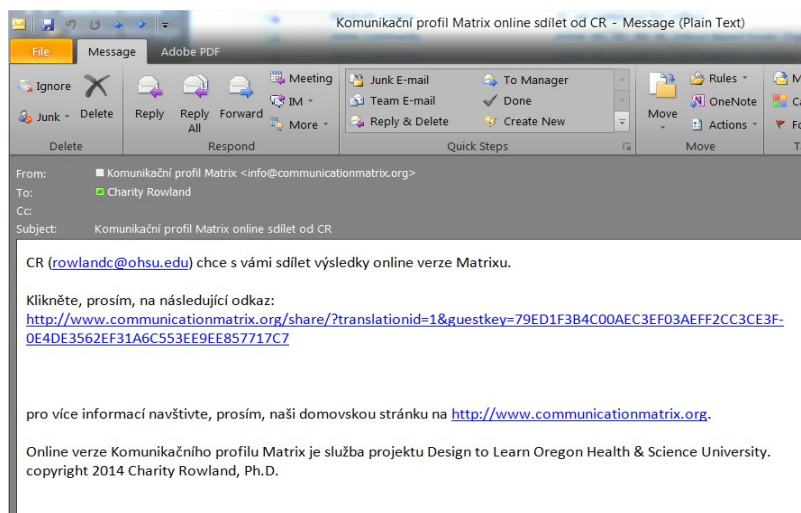
[Začít vyplňování nového Matrixu pro toto dítě](#)

Reports

moje
domovská
stránka

Pošlete výsledky e-mailem: Použijte tlačítko *E-mail results* = *Poslat e-mailem výsledky* napravo od Personal identification = osobní identifikace a odešlete tak odkaz na Profil a Seznam komunikačních dovedností někomu dalšímu, s nímž jste domluveni na sdílení informací.

Příjemci bude doručen e-mail z adresy commatrix@communicationmatrix.org s odkazy na výsledky a informace o Komunikačním profilu Matrix.

Pozměňování demografických informací: Chcete-li změnit či přidat demografické informace o daném jedinci, klikněte na Edit = Pozměnit napravo od Personál ID = osobní identifikace.

Vymazat dítě: Chcete-li trvale vymazat všechny údaje o příslušném jedinci, klikněte na Delete= vymazat napravo od Personál ID = osobní identifikace.

Pokračovat v částečně vyplněném Matrixu: Chcete-li dokončit Matrix, který jste nedokončili dříve, klikněte na Resume = Pokračovat.

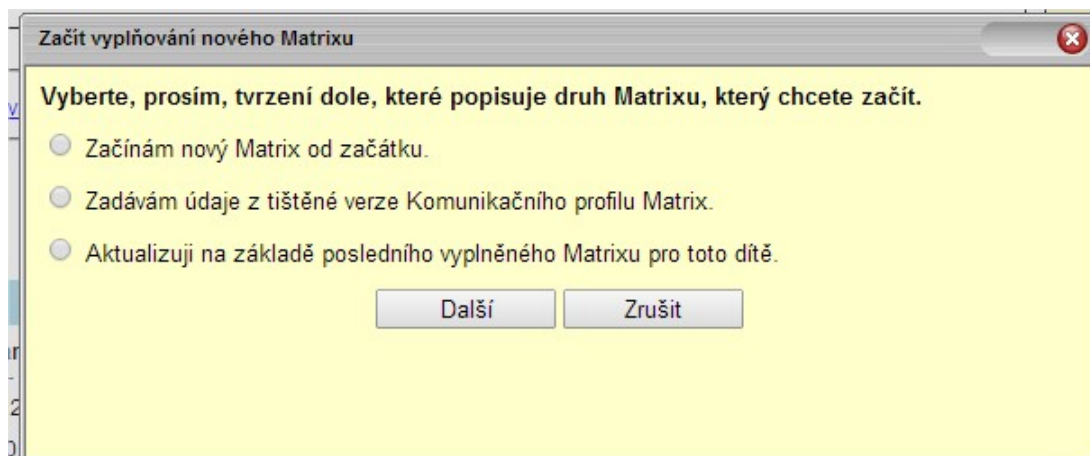
Pozměňování údajů v Matrixu: Matrix, který byl dokončen v předchozích 30 dnech, může být pozměňován. Klikněte na Edit = Pozměnit napravo od Matrix # na to, co chcete změnit.

View profile = Podívat se na profil: Chcete-li se podívat nebo si vytisknout jednostránkový profil výsledků a získat přístup k náhledu online, klikněte sem.

Skills List = Seznam dovedností: Chcete-li se podívat nebo si vytisknout Seznam komunikačních dovedností, klikněte sem.

Vymazat Matrix: Klikněte na Delete = Vymazat vedle konkrétního Matrixu, který chcete trvale vymazat.

Začít nový dokument Matrix pro toto dítě: Pokud chcete provést nové hodnocení již dříve hodnoceného jedince, klikněte sem. Poté dostanete na výběr možnosti, jak začít nový Matrix zcela od začátku, nebo jednoduše aktualizovat poslední dokončený Matrix. Když začínáte nový Matrix zcela od začátku, můžete zadávat údaje z tištěné podoby Matrixu, který jste vyplnili dříve. Pokud je tomu tak, máte možnost zadat datum založení dokumentu, protože se může lišit od data, kdy zadáváte údaje.

Začít nový dokument Matrix:

Vyberte, prosím z následujících tvrzení:

Začínám nový Matrix zcela od začátku.

Zadávám údaje z vytištěné verze Komunikačního matrixu.

Kdy byla tato tištěná verze započata? **3/10/2009**

Aktualizuji údaje na základě naposledy uloženého Matrixe pro toto dítě.

Next – další Cancel- zrušit

Přidat nové dítě: Chcete-li hodnotit nového jedince, klikněte sem.

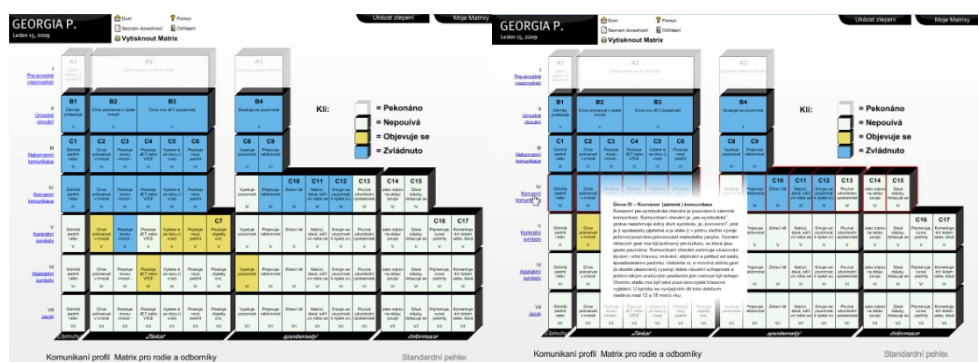
POZNÁMKA: 30 dní na pozměňování. Když jste dokončili Matrix, můžete zadané údaje pozměňovat 30 dní poté, co je uložen. Až do té doby, můžete pozměňovat údaje v dokončeném Matrix. Poté je Matrix uzamčen.

PŘEHLED VAŠICH VÝSLEDKŮ:

Máte k dispozici množství zajímavých možností, jak se podívat na své výsledky. Doufáme, že se rodinní příslušníci a odborníci budou moci společně podívat na výsledky na počítači, proto, aby co nejlépe využili možnosti, které lze využít pouze online. Máte několik možností, jak se podívat na své výsledky: můžete si je vytisknout, můžete je poslat e-mailem někomu dalšímu, a můžete se na ně podívat online prostřednictvím speciálních animací.

Profil: Standardní přehled

Standardní přehled Profilu poskytuje jednostránkový celkový přehled výsledků, který lze vytisknout. Ukazuje Matrix s 80 okénky, z nichž každé představuje konkrétní sdělení na určité komunikační úrovni. Když poprvé dokončíte vyplňování Matrixu, budete automaticky nasměrováni k tomuto přehledu. Můžete se také dostat na tento přehled ze své domovské stránky. Když najedete myší na označení úrovně, uvidíte popis dané úrovně.

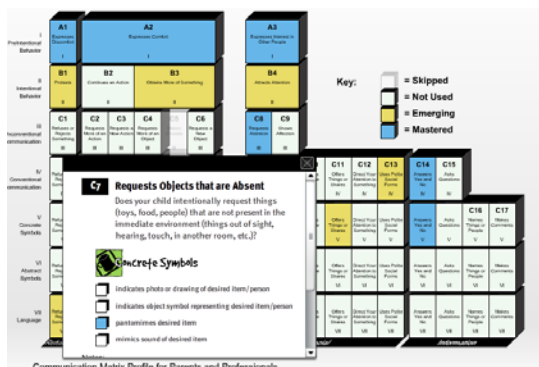

Každé okénko je označeno jako zvládnuté, objevující se, nepoužívané nebo překonané. Zde je klíč:

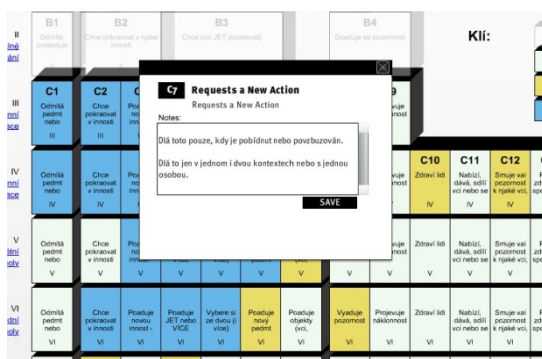

Označení je založeno na NEJVYŠŠÍM počtu bodů v jakémkoli z projevu chování v daném okénku; jinak řečeno, pokud je KTERÉKOLI chování v daném okénku obodováno jako zvládnuté, je jako zvládnuté označené celé okénko, i kdybyste v tomto okénku označili jiné projevy chování jako objevující se či nepoužívané. Pokud jste uvedli, že oddíl A nebo B byl překonán, tento oddíl je označen šedou barvou.

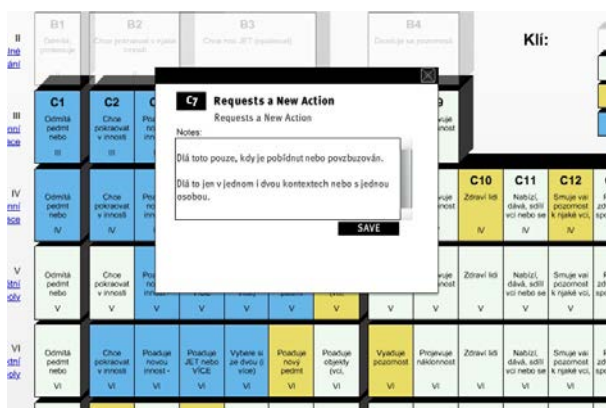
Standardní přehled poskytuje rychlý přehled komunikačních sdělení, která jedinec používá. V tomto přehledu můžete také kliknout na každé okénko a uvidíte, jak přesně bylo každé chování pro vyjádření daného sdělení obodováno.

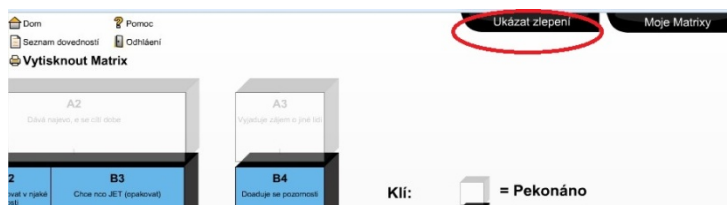
Uvidíte také všechny poznámky, které jste zapsali, když jste odpovídali na otázky.

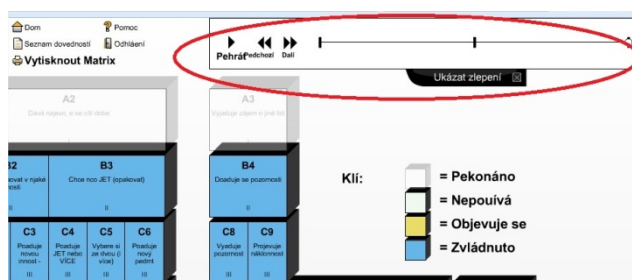
Povšimněte si, že když jste ve Standardním přehledu, můžete přidat a uložit NOVÉ poznámky.

Ukázat zlepšení: Vyberte ukázat zlepšení a podívejte se na vývoj jedince, pro nějž jste vytvořili dvě či více hodnocení.

Vyberte „Přehrát“ a podívejte se na animovanou sekvenci Matrixů vytvořených pro tohoto jedince. Vyberte další a můžete se pohybovat po Matrixech vždy o jeden dopředu, nebo si vyberte předchozí a můžete se mezi nimi pohybovat nazpět.

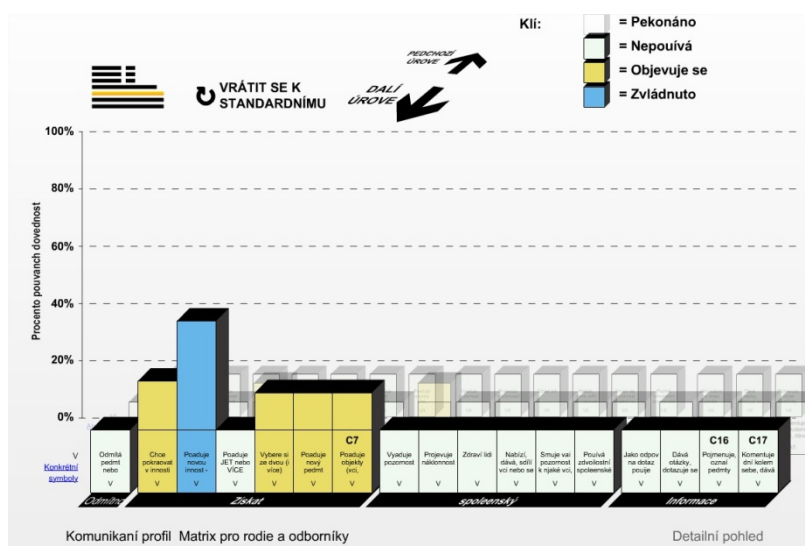

Profil: Přehled zvládnutého

Přehled zvládnutého vám ukáže stupeň, na němž jedinec zvládl všech sedm komunikačních úrovní. K přístupu k tomuto přehledu klikněte na označení úrovně, kterou chcete vidět (nalevo od Standard Profile = standardního profilu).

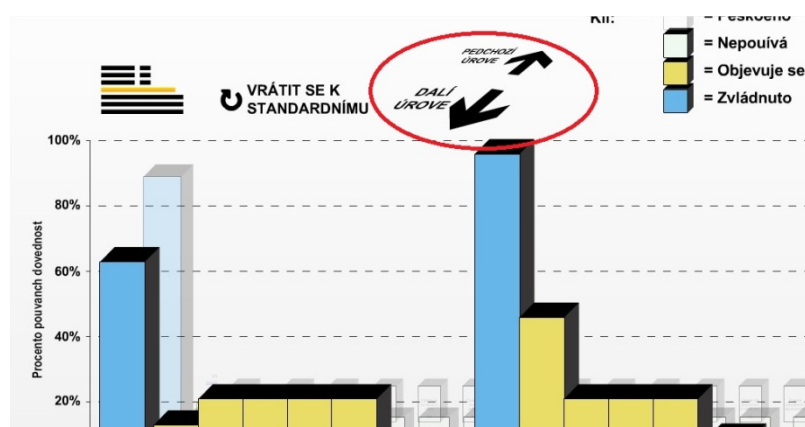
I Pre-úmyslné (neúmyslné) II Úmyslné chování III Nekonzervní komunikace IV Konzervní komunikace V Konkrétní symboly VI Abstraktní symboly	A1 Dává najevo, e se necítí dobře	A2 Dává najevo, e se cítí dobře					A3 Vyjadřuje zájem o jiné lidi	Klíč: = Pek = Nep = Obj = Zvl	
	B1 Odmítá, protestuje	B2 Chce pokračovat v nějaké inosti	B3 Chce nco JET (opakovat)			B4 Dodává se pozornosti			
	C1 Odmítá pedit nebo	C2 Chce pokračovat v inosti	C3 Poaduje novou inost -	C4 Poaduje JET nebo VICE	C5 Vybere si ze dvou (i více)	C6 Poaduje nový pedit	C8 Vyjadřuje pozornost		C9 Projevuje náklonnost
	C10 Vyjadřuje pozornost	C11 Projevuje náklonnost	C12 Zdraví lidi	C13 Nabízí, dává, sdílí vci nebo se k nějaké vci,	C14 Smuje vai pozornost k nějaké vci,	C15 Pouívá zvláštní společenské	C16 Jako odp na dotaz pouije		
	C17 Vyjadřuje pozornost	C18 Projevuje náklonnost	C19 Zdraví lidi	C20 Nabízí, dává, sdílí vci nebo se k nějaké vci,	C21 Smuje vai pozornost k nějaké vci,	C22 Pouívá zvláštní společenské	C23 Jako odp na dotaz pouije		
	C24 Vyjadřuje pozornost	C25 Projevuje náklonnost	C26 Zdraví lidi	C27 Nabízí, dává, sdílí vci nebo se k nějaké vci,	C28 Smuje vai pozornost k nějaké vci,	C29 Pouívá zvláštní společenské	C30 Jako odp na dotaz pouije		

Zde je jako příklad uveden přehled zvládnutého pro vývojovou úroveň III.

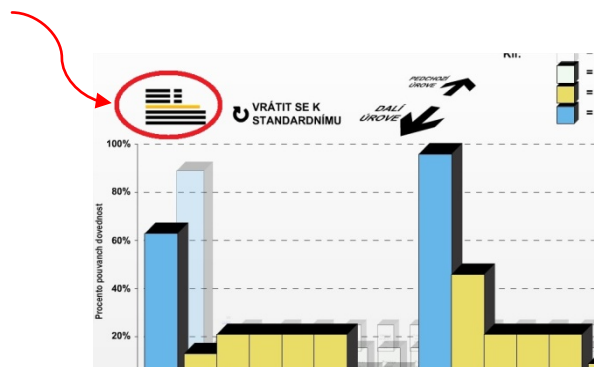

Každý sloupec představuje sdělení na vybrané úrovni reprezentované jedním z 80 okének v profilu. Výška každého sloupce ukazuje stupeň zvládnutí všech možných chování, která mohou být používána k vyjádření sdělení na dané úrovni. Tento výsledek je vypočítán tak, že za každé *zvládnuté* chování jsou dva body a za každé *objevující se* chování jeden bod. Celkový součet pro každé okénko je vydělen maximálním možným dosaženým počtem bodů pro dané okénko proto, abychom dostali výsledek v procentech. Ve výše uvedeném příkladu první sloupec nalevo ukazuje zvládnutí C1 („Odmítá předmět nebo činnost“) na úrovni III (Nekonvenční komunikace). V tomto okénku je zde sedm typů chování na výběr, takže maximální možný dosažený počet bodů je $2 \times 7 = 14$. Pro tohoto jedince jsou dvě chování hodnocena jako *zvládnutá* a jedno jako *objevující se*, takže celkový počet bodů je 5. 5 děleno 14 je 36%, takže sloupec dosahuje této výše.

Použijte šipky **Next** = další a **Previous** = předchozí pro pohyb mezi jednotlivými úrovněmi.

Tato ikonka ukazuje, kterou ze sedmi úrovní si právě prohlížíte.

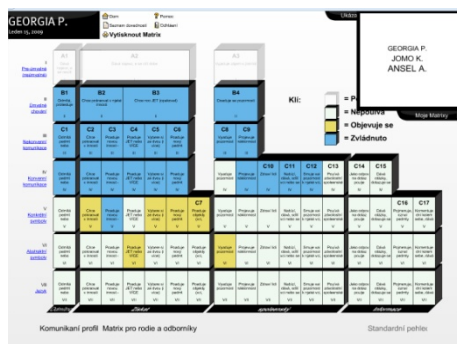

POZNÁMKA: Pamatujte na to, že jedinec s těžkým fyzickým omezením nemusí být schopen používat mnoho projevů komunikačního chování a nemělo by se od něj očekávat, že se v tomto jeho přehledu ukáže vysoký stupeň zvládnutí.

Všimněte si, že sledování **zlepšení** jedince se také objevuje v Přehledu zvládnutého.

Můžete se rozhodnout, že si vytisknete Přehled zvládnutého pro každou úroveň profilu, abyste tak měli kompletní záznam výsledků.

Podívat se na jiný profil: Když jste ve Standardním přehledu nebo v Přehledu zvládnutého, vyberte si **My Matrices**, abyste se podívali na všechny jedince, které jste hodnotili. Odsud si můžete vybrat pohled na profil jiného jedince. Můžete si také vybrat Matrix, který jste zakládali jindy, pokud jste o daném jedinci dokončili více než jeden Matrix.

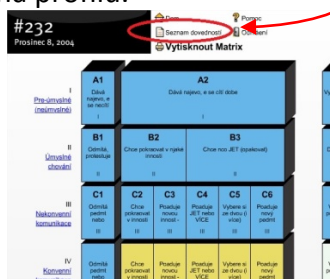
Seznam komunikačních dovedností:

Seznam komunikačních dovedností lze vytisknout. Tento seznam vám ukáže přesně, jaká chování jedinec používá k vyjádření každého sdělení.

Dovednost	Chování	Zvládnuté
Pohyby těla	změny v držení těla (napjaté tělo, uvolnění, odvrácení se)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby končetin (kopání nohama, mávání rukama)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby hlavy (odvrácí hlavu)	Objevuje se
Rané zvuky	pláč, řikání, křik	Objevuje se
Výrazy obličeje	obličej	Objevuje se

Dovednost	Chování	Zvládnuté
Pohyby těla	změny v držení těla (napjaté tělo, uvolnění)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby končetin (kopání nohama, mávání rukama)	Objevuje se
Pohyby těla	pohyby hlavy (pokynuje hlavou)	Objevuje se
Rané zvuky	broukání, křik	Objevuje se
Výrazy obličeje	úsměv	Objevuje se

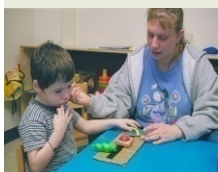
Můžete ho najít buď ze své Home page = domovské stránky nebo kliknutím na **Skills List** = Seznam dovedností nahoře vlevo na profilu.

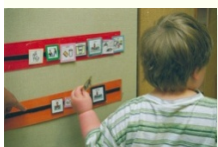
Pokud jste o jedinci vyplnili více než jeden Matrix, uvidíte tabulku pro každý Seznam dovedností.

Dovednost	Chování	Zvládnuté
Pohyby těla	pohyby hlavy (odvrácí hlavu)	Zvládnuto
Výrazy obličeje	obličej	Zvládnuto
Rané zvuky	broukání, křik	Zvládnuto
Výrazy obličeje	úsměv	Objevuje se

VYUŽITÍ VÝSLEDKU K PLÁNOVÁNÍ UČENÍ (následná strategie):

Výsledky Komunikačního profilu Matrix mohou pomoci rodičům a pedagogům rozhodnout se, jaké obecné komunikační cíle jsou přiměřené s ohledem na současné schopnosti jedince. Můžete vytvořit obecný intervenční cíl (na jakou **úroveň** komunikace je třeba se zaměřit), a také specifické intervenční cíle (na jaké specifické komunikační **chování** a **sdělení** se zaměřit.)

Obecně vzato, jedinci by mělo být umožněno chovat se na své stávající komunikační úrovni a zároveň by měl být neustále povzbuzován, aby postupoval na další logickou úroveň komunikace.

První rozhodnutí, které je třeba učinit, je zda se zaměřit hlavně na vzrůstající schopnosti na stávající úrovni (což byste dělali, jestliže jedinec projevuje jen malé množství komunikačního chování či sdělení na stávající úrovni) a/nebo zda se zaměřit na některé projevy chování na následující vyšší úrovni.

Další rozhodnutí je, na jaké specifické komunikační chování se zaměřit. Máte se zaměřit pouze na existující chování nebo usilovat o chování nové? Toto rozhodnutí musí vycházet z motorických, hlasových a smyslových schopností jedince a všech dalších omezení, která mohou jedinci ztížit či znemožnit určité chování. Musíte také zvážit všechna mentální omezení, které mohou jedinci zabránit pochopit určité typy symbolů.

Nakonec se musíte rozhodnout, na která konkrétní sdělení se zaměřit. Podívejte se na Profil, abyste určili, kde jsou mezery v jedincových komunikačních schopnostech, a abyste zvážili, která sdělení se jedinec skutečně potřebuje naučit vyjadřovat.

KONTAKTNÍ INFORMACE:

Děkujeme vám za váš zájem o Komunikační profil Matrix. Můžete poslat zpětnou vazbu a návrhy na

info@communicationmatrix.org

Kontaktní informace o autorce:

Charity Rowland, Ph.D.
Child Development & Rehabilitation Center
Oregon Health & Science University
707 SW Gaines St.
Portland, OR 97239-3098
rowlandc@ohsu.edu

Technický vývoj

OX Data Systems
1831 SE 7th Ave
Portland, OR 97214
<http://oxdata.com/>
info@oxdata.com

(e)maginorium
1831 SE 7th Ave
Portland, OR 97214
<http://emaginium.com>
info@emaginium.com

Českou verzi připravili:

Krista Hemzáčková, hemza.k@seznam.cz
PhDr. Jana Pešková, PhD., rodina.peskova@seznam.cz
Mgr. Iveta Skaličková

